

CHUYỂN ĐỔI SỐ TRONG GIÁO DỤC: 3 CÔNG VIỆC KHI THỰC HIỆN; 3 NỘI DUNG CẦN ĐẠT THEO ĐỊNH HƯỚNG

ThS. Bùi Văn Tân - Phó trưởng phòng NCKH&HTQT.

ĐT: 0984056381 & 0834293681

Mail: bvtanthu@gmail.com

Trong lĩnh vực giáo dục, nơi đào tạo ra lực lượng lao động có tay nghề, đáp ứng yêu cầu của công cuộc CÔNG NGHIỆP HÓA, HIỆN ĐẠI HÓA đất nước trong tình hình mới. Để có một lực lượng lao động “Vừa hồng, vừa chuyên” đông đảo như vậy, đòi hỏi các cơ sở đào tạo nói chung và các cơ sở giáo dục nghề nghiệp nói riêng phải không ngừng chuyển đổi số trong đào tạo, tham gia tích cực hơn vào cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư.

Tại Quyết định 749/QĐ-TTg ngày 03/6/2020 của Thủ tướng chính phủ về Chương trình chuyển đổi số quốc gia đến năm 2025, định hướng đến năm 2030, nước ta đặt ra mục tiêu trở thành quốc gia số, ổn định và thịnh vượng, tiên phong thử nghiệm các công nghệ và mô hình mới.

Trong Quyết định 749/QĐ-TTg trên, chuyển đổi số trong lĩnh vực giáo dục được thể hiện rõ trong 3 mảng công việc để thực hiện và 3 nội dung cần đạt theo định hướng đã được quyết định chỉ ra.

Thứ nhất: 3 công việc khi thực hiện

- Phát triển nền tảng hỗ trợ dạy và học từ xa, ứng dụng triệt để công nghệ số trong công tác quản lý, giảng dạy và học tập;
- Số hóa tài liệu, giáo trình;
- Xây dựng nền tảng chia sẻ tài nguyên giảng dạy và học tập theo cả hình thức trực tiếp và trực tuyến.

Thứ hai: 3 nội dung cần đạt theo định hướng

- 100% các cơ sở giáo dục triển khai công tác dạy và học từ xa;
- Thử nghiệm chương trình đào tạo cho phép học sinh, sinh viên học trực tuyến tối thiểu 20% nội dung chương trình;
- Ứng dụng công nghệ số để giao bài tập về nhà và kiểm tra sự chuẩn bị của học sinh trước khi đến lớp.

Tuy vậy, quá trình thực hiện chuyển đổi số trong giáo dục nghề nghiệp tại chính các cơ sở Giáo dục nghề nghiệp (GDNN) sẽ tác động có tính thay đổi cốt lõi đến hoạt động giáo dục nghề nghiệp theo các góc độ:

Thứ nhất, tác động đến cách thức quản lý, chỉ đạo điều hành trong chính các cơ sở GDNN đó, để hướng đến cách thức quản lý và ra quyết định trên nền tảng công nghệ số.

Thứ hai, khi thực hiện chuyển đổi số, nó sẽ tác động trực tiếp đến các đối tượng tham gia hoạt động giáo dục nghề nghiệp: thay đổi cách quản lý hoạt động giáo dục nghề nghiệp, cách dạy của giáo viên, cách học của học viên tại các cơ sở giáo dục nghề

nghiệp chuyển từ môi trường truyền tải kiến thức truyền thống lên môi trường truyền tải kiến thức sử dụng công nghệ số.

Thứ ba, khi áp dụng chuyển đổi số trong GDNN, sẽ từng bước sinh ra những ngành nghề mới, nhiều lĩnh vực mới. Đây là thị trường mới tiềm năng nhưng cũng đầy thách thức đối với hoạt động giáo dục nghề nghiệp.

Tuy nhiên, hiện nay thực trạng chuyển đổi số trong ngành giáo dục tại Việt Nam được biểu hiện ở một số khía cạnh sau

Ứng dụng chuyển đổi số trong phương pháp giảng dạy

Trong cơ sở GDNN xu hướng sử dụng công nghệ số không gian giảng dạy, học tập đang được nhân rộng, các thiết bị thông minh được lắp đặt tại các lớp học như: đầu ghi hình, bàn học thông minh, bảng điện tử thông minh, thiết bị họp trực tuyến,... đã được đưa vào sử dụng.

Ngoài ra sinh viên cũng đã được tham gia trải nghiệm, tiếp cận công nghệ cao, thậm chí tham gia các chuyến tham quan thực tế ảo.

Cần nhiều hơn nữa những ứng dụng chuyển đổi số giáo dục trong phương pháp dạy học thông qua: Khóa học trực tuyến E – learning; Phương pháp học tập thông qua các dự án; Phương pháp học bằng ứng dụng thực tế ảo; Các lớp học về Lập trình, STEM, STEAM, Tiếng anh công nghệ...

Ứng dụng công nghệ trong quản lý

Hiện nay rất nhiều các cơ sở GDNN đang sử dụng phần mềm quản lý trường học. Những phần mềm để quản lý, dần dần được số hóa bằng những phần mềm quản lý tài sản, phần mềm quản lý trường học chuyên biệt... Với việc ứng dụng công nghệ này, giúp người học dễ dàng trong tra cứu thông tin khi đến thư viện, hay giáo viên, quản lý có thể quản lý được bảng điểm học sinh, thời khóa biểu, hay các thông tin khác.

Sử dụng công nghệ để vận hành, quản lý trong cơ sở GDNN

Ngành giáo dục nói chung và các cơ sở GDNN nói riêng đang tích cực thúc đẩy quá trình ứng dụng và phát triển công nghệ, quy trình làm việc theo hướng online, đẩy mạnh việc ứng dụng BigData (khoa học dữ liệu, dữ liệu lớn), IoT ((Internet vạn vật)... để tăng cường sự kết nối trong công việc giữa các phòng ban. Đã có rất nhiều các phần mềm đã được sử dụng như: phần mềm kế toán, phần mềm quản lý nhân sự để tính lương,... Tuy nhiên hệ thống các công cụ đang khá rời rạc, chưa tối ưu hóa được cơ sở dữ liệu.

Bước tiến của chuyển đổi số trong giáo dục và đào tạo thời covid-19

Trước giai đoạn covid-19 trong giáo dục đào tạo nói chung và trong GDNN nói riêng đã tích cực áp dụng CNTT vào trong hoạt động giảng dạy. Trong giáo dục đã phát

triển mô hình giảng dạy và học tập trực tuyến online, để người học có thể học mọi nơi, mọi lúc, chủ động trong việc học tập hiệu quả hơn.

Trong giai đoạn đại dịch covid-19 xảy ra, mọi lĩnh vực của đời sống kinh tế bị thiệt hại không nhỏ, và ngành giáo dục cũng không là ngoại lệ. Để đảm bảo an toàn cho học sinh, sinh viên cũng như thực hiện giãn cách xã hội. Các cơ sở GDNN đã cho học sinh, sinh viên nghỉ học cách ly tại nhà. Và để đảm bảo kiến thức thì hình thức học online trực tuyến đã được áp dụng thường xuyên và linh động vào việc giảng dạy. Nhưng việc áp dụng học online lại gặp rất nhiều khó khăn về công nghệ, kiểm soát, đánh giá năng lực người học...

Việc áp dụng công nghệ vào học online trực tuyến khiến cho nhiều trường, cơ sở GDNN vẫn chưa quen với phương pháp này, dẫn tới việc học theo phương pháp này không đạt hiệu quả như mong muốn.

Với sự phát triển nhanh chóng của công nghệ như hiện nay, cùng với việc ngành giáo dục đang đẩy mạnh đầu tư áp dụng công nghệ chuyển đổi số trong giảng dạy và học tập. Thì mọi khó khăn sẽ được giải quyết sớm nhất trong tương lai. Cùng với đó là sự phát triển mạnh mẽ của mạng xã hội, ứng dụng di động đã tạo điều kiện cho chuyển đổi số trong giáo dục phát triển mạnh mẽ hơn, tạo cơ hội cho mọi người có thể học và tương tác ở mọi lúc, mọi nơi.

Nền tảng cơ bản của chuyển đổi số trong giáo dục dựa vào cơ sở vật chất, hạ tầng thông tin, cơ sở dữ liệu số chuyên ngành, đường lối, chủ trương chính sách và đội ngũ lãnh đạo, cán bộ viên chức, giảng viên, giáo viên, người học ...

Những điều kiện cần để chuyển đổi số trong trường học, trong cơ sở GDNN

Để trường học, cơ sở GDNN từng bước áp dụng công nghệ số vào giảng dạy và học tập như áp dụng học trực tuyến, thì đòi hỏi phải có mạng internet, máy móc, phần mềm học. Cái khó ở đây trong chuyển đổi số giáo dục là thay đổi tư duy và thói quen tại các cơ sở đào tạo.

Ở Việt Nam giáo dục là một trong các lĩnh vực được ưu tiên đầu tư từ trước tới nay, chương trình chuyển đổi số cũng không ngoại lệ. Chuyển đổi số trong ngành giáo dục đóng vai trò rất quan trọng để nâng cao hiệu quả hoạt động đào tạo học sinh, sinh viên, giúp Việt Nam trở thành một trong những quốc gia hàng đầu về chuyển đổi số trong giáo dục đào tạo.

Chuyển đổi số trong giáo dục muốn phát triển tốt thì yếu tố nhân lực cần được ưu tiên nhất. Các cơ sở GDNN nên mở các lớp đào tạo đội ngũ hỗ trợ kỹ thuật để thích ứng với quá trình chuyển đổi số trong đào tạo.

Lợi ích chuyển đổi số trong ngành giáo dục

Chủ động trong việc học tập

Chuyển đổi số trong giáo dục đã mở ra không gian học tập thoải mái qua mạng Internet cho tất cả mọi người, một nền giáo dục mở hoàn toàn, bạn có thể học mọi lúc, mọi nơi. Giờ đây, người học có thể tiếp thu kiến thức dễ dàng, thuận tiện hơn. Người học sẽ có không gian học tập lý tưởng, phù hợp với mọi đối tượng. Bạn có thể học ở nhà, quán cà phê,...hay bất kỳ đâu bạn cảm thấy thoải mái nhất, tiếp thu kiến thức tốt nhất. Với một tinh thần thoải mái, hiển nhiên kết quả học tập sẽ được cải thiện, nâng cao hơn. Nó giúp loại bỏ những giới hạn về khoảng cách, tối ưu thời gian học, nâng cao tư duy cho người học.

Không giới hạn trong truy cập tài liệu học tập

Truy cập tài liệu học tập không giới hạn. Bởi với kho tài liệu khổng lồ, không giới hạn, bạn có thể truy cập một cách dễ dàng, đồng thời tiết kiệm được khá nhiều chi phí.

Hơn nữa, chuyển đổi số trong ngành giáo dục giúp bạn tìm kiếm, khai thác học liệu nhanh chóng bằng các thiết bị trực tuyến, không bị giới hạn bởi khả năng tài chính của người dùng.

Vậy nên, việc sử dụng công nghệ giúp chia sẻ tài liệu, giáo trình giữa giáo viên và học sinh sẽ dễ dàng và tiết kiệm hơn. Do bạn có thể giảm thiểu được chi phí in ấn.

Chất lượng giáo dục được nâng cao

Chuyển đổi số trong giáo dục đã tạo nên kỷ nguyên mới, khi mà người dạy và người học được trao quyền để áp dụng công nghệ. Việc khai thác những nổi trội trong công nghệ như: Bigdata giúp lưu trữ mọi kiến thức lên mạng; IoT giúp theo dõi hoạt động của học sinh, quản lý, giám sát học sinh; Blockchain giúp quản lý thông tin, hồ sơ giáo dục của học sinh.

Thông qua chuyển đổi số cho phép công việc quản lý, chia sẻ dữ liệu từ nhiều trường khác nhau, ghi chép lại lịch sử học, bảng điểm để thông tin được thông suốt minh bạch.

Tiết kiệm tối đa chi phí học tập

Khả năng tiết kiệm chi phí là một lợi ích lớn, thiết thực mà chuyển đổi số trong giáo dục đem lại. Khi thấy được giá trị phương pháp mang lại, chắc chắn bạn sẽ thấy hài lòng về kết quả nhận được. Chính vì vậy, việc học tập sẽ trở nên suôn sẻ, không có quá nhiều ảnh hưởng từ xung quanh.

Chuyển đổi số trong ngành giáo còn giúp bạn có nhiều sự lựa chọn. Thay vì đến trường, bạn có thể tham gia khóa học E-Learning với chi phí rẻ hơn. Thậm chí bạn có

thể chọn khóa học bạn quan tâm, phù hợp với bản thân. Điều này giúp bạn học tập chất lượng, hiệu quả hơn.

Giải pháp thúc đẩy chuyển đổi số trong giáo dục nghề nghiệp (GDNN)

Tăng cường công tác tuyên truyền

Công tác này đặt nền tảng đầu tiên vì phổ biến, nâng cao nhận thức, trách nhiệm, quyết tâm thực hiện chuyển đổi số trong ngành giáo dục phải được thông suốt trong tư tưởng. Phổ biến đến từng giảng viên, giáo viên, cán bộ quản lý. Cùng nhau xây dựng văn hóa số trong nhà trường.

Thường xuyên bồi dưỡng, đào tạo cán bộ quản lý, giáo viên, giảng viên kiến thức, kỹ năng công nghệ để đáp ứng yêu cầu chuyển đổi số.

Tăng cường việc áp dụng các phương pháp công nghệ vào thực tế

Tăng cường các phương pháp công nghệ để nâng cao chất lượng, quản lý dữ liệu, thúc đẩy hình thức dạy – học trực tuyến qua mạng. Hoàn thiện cơ sở mạng đồng bộ trong nhà trường, tạo cơ hội học tập bình đẳng giữa các khóa các khối trong nhà trường, huy động nguồn lực cùng tham gia. Thúc đẩy phát triển học liệu số: Thực hiện ở tất cả cấp học, ngành học, môn học gắn với việc thẩm định nội dung, chia sẻ học liệu trong nhà trường.

Thực hiện đúng theo định hướng và đủ theo lộ trình đặt ra, từng bước đưa chuyển đổi số vào trong hoạt động GDNN trong nhà trường là một tất yếu. Từng bước thực hiện, không dừng lại là điều kiện tiên quyết của quá trình phát triển, đúng với xu hướng của cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ 4 đang diễn ra.

